# Ekonomik Gelişmişlik

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

## KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **Kültürel**
   Düşünme biçimi, çalışma anlayışı ve gelenekler kültürel unsurlardır.

2. **D**
   GSYH, ülke içindeki toplam üretimin değeridir.

3. **D – Y – D – D**
   Eğitim, ekonomik gelişmişliğin en önemli unsurlarındandır.

4. **Örnek: Eğitim, sağlık, teknoloji, gelir düzeyi, ulaşım, iletişim, kültürel yapı, nüfus özellikleri, mali güç (herhangi dördü).**
   Gelişmişlik çok sayıda unsurun etkisiyle oluşur.

5. **A**
   Para, sermaye ve yatırımlar mali unsurlardır.

6. **1 – c, 2 – b, 3 – a**
   Her durum ilgili unsurun tanımına uyar.

7. **a) kişi başına düşen gelir b) gelişmiş c) gelişmekte olan d) tasarruf**
   Her boşluk özetteki bilgiye göre doldurulur.

8. **C**
   Gelişmiş ülkelerde okuryazarlık oranı yüksektir.

9. **Örnek: Otomotiv, tekstil, makine, gıda, turizm (herhangi üçü); hizmet sektörünün payı da yüksektir.**
   Bu sektörler üretim ve ihracatta önemli yer tutar.

10. **Örnek: Nitelikli iş gücü oluşturarak üretimi ve verimliliği artırır; yeni teknolojiler geliştirir.**
    Demografik yapı, gelişmişliği doğrudan etkiler.

**ORTA** Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **Ülke K: 45.000 $, Ülke L: 10.000 $, Ülke M: 3.000 $**

Kişi başına gelir = GSYH ÷ nüfus. 900 milyar ÷ 20 milyon = 45.000; 600 milyar ÷ 60 milyon = 10.000; 120 milyar ÷ 40 milyon = 3.000

12 **B**

Ülke K hem en büyük GSYH'ye hem en yüksek kişi başına gelire sahiptir; Ülke L (10.000 $) Ülke M'den (3.000 $) yüksektir.

13 **Okuryazarlık ve tasarruf oranı yüksek olan ülkede kişi başına gelir de yüksektir; bu oranlar düştükçe kişi başına gelir de düşmektedir.**

Eğitim ve tasarruf gelişmişliği destekler (veriler temsilîdir).

14 **Hayır. Nüfus çok kalabalıksa kişi başına düşen gelir düşük olabilir; ayrıca eğitim, sağlık, yaşam koşulları gibi unsurlar da refahı belirler.**

Refahı değerlendirirken kişi başına gelir ve diğer göstergelere bakılmalıdır.

15 **A**

Kaynaklar aynı kalıp nüfus artarsa kişi başına düşen hizmet ve gelir azalır.

16 **Oğuz. Kültür ile ekonomik gelişmişlik birbirini karşılıklı etkiler; çalışma anlayışı, tasarruf alışkanlığı gibi kültürel özellikler ekonomiyi etkiler.**

Kültürel unsurlar da gelişmişlik unsurlarındandır.

17 **Teknoloji: Daha düşük. Ulaşma hızı: Hızlı. Altyapı: Gelişmiş – güçlü; Gelişmekte olan – yetersiz/gelişmekte.**

Altyapı güçlendikçe döngü hızlanır.

18 **Örnek: Küçük tasarruflar zamanla büyük birikimlere dönüşür; bireylerin birikimleri toplandığında ülkede yatırımlar için kaynak oluşur, bu da ekonomik gelişmeyi destekler.**

Tasarruf → yatırım → üretim.

19 **D**

Demografi nüfusun sayısı, yaş dağılımı ve niteliklerini inceler.

20 **Örnek: 1) Ürünler hızlı ve ucuz taşınır, dağıtım kolaylaşır. 2) Ticaret ve bilgi akışı hızlanır; yeni iş alanları ve yatırımlar artar.**

Altyapı, döngünün düzenli işlemesini sağlar.

## ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **B**

Doğal kaynak tek başına yetmez; eğitim, altyapı ve işleme sanayisi gerekir.

22 **Örnek: 1) İşlenmiş ürün daha değerli olduğu için ihracat geliri artar. 2) İşleme tesislerinde yeni iş alanları açılır, teknoloji ve sanayi gelişir.**

Katma değerli üretim gelişmişliği artırır.

23 **Örnek: Eğitime (okuryazarlık %60 ile en düşük) ve tasarrufun artırılmasına (%6 ile en düşük) öncelik vermelidir. Eğitimli iş gücü üretimi, tasarruf da yatırımları artırır.**

Veriler temsilîdir; gerekçe tablodaki en düşük göstergelere dayanmalıdır.

24 **Ayla. İpuçları: Toplu ulaşım imkânı, ürünlerin hızlı dağıtımı (güçlü lojistik), sağlık hizmetine kolay ulaşım.**

Ulaşım, dağıtım ve sağlık altyapısı gelişmişlik göstergesidir.

25 **C**

Gelişmişlik çok boyutludur.

26 **Örnek: Tasarrufların artmasıyla yatırımlar için yurt içinde kaynak oluşur, dış borca ihtiyaç azalır; yeni fabrikalar ve iş alanları açılır, üretim ve ekonomik büyüme artar.**

Tasarruf yatırımların kaynağıdır.

27 **A**

Yaşlı nüfusun fazla olduğu ülkelerde iş gücü azalır.

28 **Örnek: Olumlu – Çalışkanlığın, tasarrufun ve eğitimin değer gördüğü toplumlarda üretim ve yatırım artar. Olumsuz – İsrafın ve gösteriş tüketiminin yaygın olduğu toplumda tasarruf azalır, yatırıma kaynak kalmaz.**

Kültür ile ekonomi karşılıklı etkileşim içindedir.

29 **Örnek: Yargı hatalıdır. Doğal kaynaklar tek başına yetmez; bu kaynakları işleyecek eğitimli iş gücü, teknoloji, sermaye ve altyapı olmadan ülke gelişemez. Kaynakları az olan bazı ülkeler eğitim ve teknolojiyle gelişmiştir.**

Gelişmişlik birden çok unsura bağlıdır.

30 **15.000 $. Sıralama değişmez: Ülke K (45.000 $) yine birinci, Ülke L ikinci, Ülke M üçüncüdür.**

900 milyar ÷ 60 milyon = 15.000